

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. VIII. Perfectio Religiosorum ex mortificatione excessuum in agendo
cum sæcularibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

1 Iob. 31. 34

Grad. 3,

rifica munia appetat ob illorum honorem; sed in omnibus se gerat tanquam carni & sanguini mortuum; eum in modum, quo sanctus Iob dicebat: *Sed speltio propinquorum terxit me. Et non magis tacui, nec egressus sum ostium: quasi dixerit: nihili feci quod mei cognati me contemnerent, ed quò didicerem, quod debebam; neque quò illi contemnerentur, & nihili fierent: cuius còtempus particeps ego essem: sed in utroque tacui, & sustinui, nec meam quietem amisi: nam hanc in eo solo collocaui, vt placerem Deo: qui verus est Pater meus. O beatum Religiosum, cuius vita (vt Sanctus Ioannes Climacus ait) est continua quædam peregrinatio ad veram suam patriam, hoc est cælum: qui tanquam bonus peregrinus nihil aliud curat, quam vt semper progrediatur; nunquã desiderans in patriam suam, & ad carnales parentes redire: hic enim est modus quidam subsistendi, & retrocedendi, sicut fecit vxor Loth: sed semper vltiùs progreditur, cupiens ad finem peruenire suæ peregrinationis, terram scilicet viuentium: vbi videbit Patrem suum cælestem & gaudebit cum suis fratribus, qui sunt ipsi beati: factians & implens sua desideria in æternum.*

CAPVT VIII.

PERFECTIO RELIGIOSORVM EX MORTIFICATIONE *excessum in agendo cum secularibus.*

MULTA EX PRÆDICTIS DE AMORE & familiaritate cum cognatis possunt etiam ad alios sæculares extendi, filios huius sæculi. Sed quoniam multi Religiosi ratione officiorum, & spiritualium, aut temporalium, muniõrum coguntur cum secularibus agere; & qui non in eremo, sed in locis vbi est hominum frequentia habitant, sæpius coguntur cum eisdem agere, aut ab eis visitari: visum mihi est operæ pretium aliqua documenta proponere circa mortificationem, & cautelam in agendo seruandam, & de perfectione qua id fieri possit, solum generalibus allatis; particularibus verò reiectis in eo tractatus, quos de huiusmodi ministerijs inferiùs instituemus. Et hinc discernere possunt Religiosi ab huiusmodi obligatione expediti summam curam, qua vitare & horrere debent, agere cum secularibus. Sæculares dico non eos, qui æquè sunt Deum timentes & viri spirituales, sicut ipsimet Religiosi; sed eos, qui in vita & moribus sunt filij huius sæculi, seruantque exacti-

Tomo 4.

sumè

simè eius leges, & mores. Quamvis Anachoretæ, & qui vitam eremiticam profitentur ab vtrifq; debeant abstinere, iuxta illud quod vox cœlestis magno illi Arsenio dixit: FUGE, TACE, ET REQUIESCE. Fuge scilicet hominum consortium; tace non colloquendo cum eis; & requiesce in interiori cum Deo familiaritate, qui te tutabitur in abscondito faciei suæ, quò nulla peruenit hominum perturbatio.

SOLITARIÆ igitur vitæ cultoribus prætermisissis, hoc sit *primum* documentum, & fundamentum reliquorum: quòd Religiosi, propriæ perfectionis cupidi (quam non debent, propter officium, quo funguntur, cõcultare) nunquam debeant cum sæcularibus contrahere amicitiam, quæ nõ sit valde spiritualis, in Deo, & propter Deum, & in bonum animarum eorum; aut ob alios sanctos fines; nec vllum admittant excessum amoris; qui cor eorum occupet, & à rectitudine faciat deflectere. Si enim Christus Dominus noster dixit a *Qui amat patrem aut matrem plus quam me, nõ est me dignus*; etiãsi huiusmodi amor tantum habeat in ipsa natura fundamentum: quantò ergo minus Religiosus amans aliquem sæcularem, plus quam Christum, dignus erit ipso Christo? Et qui quamcunque creaturam plus amat, quam Creatorem: non est dignus ipso Creatore; nec meretur ab eo amari, nec ad eius familiaritatem, & solatia, ac bona regni ipsius admitti. b *Nolite* (ait Sanctus Iacobus Apostolus) *amici esse sæculi huius, ne inimici Dei constituamini*. nam: qui sæculi filijs adhæret amicitia tantum exteriori & politica; sæculari & profanæ eorum vitæ sese accommodando, statim euadit eis similis; amans, magnique faciens, quod illi amant, & magni faciunt. Et reuocans in memoriam quæ deseruit: eò peruenit (vt S. Basilius ait) vt pæniteat ea deseruisse, paruique faciat, quæ nunc habet: lapsus in illud vitium quod S. Bernardus, cordis apostasiam appellat: in habitu Religionis cor sæculare gerens; & c *corde rediens in Ægyptum*, vnde exiuerat.

Ex Quo fit, vt Religiosus agens cum sæcularibus, quantumuis cor suum habeat reformatum: debeat semper præuenire & præmunire sese sancto quodam periculi sui timore, diligenter seruans in signe illud Ecclesiastici consilium, dicentis: d *Sepi aures tuas spinis: & ori tuo facito ostia & seras*. Neque enim libenter audire debes res profanas, & sæculares, quas illi loquentur; nec permittere ita intrare per aures tuas, vt cordi tuo adhæreant. Sed cum non poteris euitare audire, quæ dicentur: ita age, vt quæ per vnã aurem intrant, per aliam exeant: procurando eorum omnino obliuisci. Habeas quoque os tuum & linguam clausam non vno tantum ostio, sed multis: ostio scilicet prudentiæ, humilitatis, mansuetudinis, & patientiæ; castitatis, & misericordiæ, & similibus aliarum virtutum: vt cum os ad loquendum aperueris, quicquid dixeris sit eis simile & conforme: ita vt nullum proferas

I.

a Mat. 10. 37

b Iac 4. 4.

Reg. 30. ex
Fustis & de
Const. Mon.
c. 21.Ser. 3. in Pf.
Qui habitat
c. Act. 7. 9

2.

d Ecc. 28. 28

Lib. 2. Dis.
log. c. 15.
c. 150. 6. 5.

Thr. 3. 28.

Grad. 3.

Ecc. 13. 1.

in Formula
bonest. vita
De Inform.
Novit p. 1. c.
14. S. Spe
p. 7. 6. 1.
3.

De Const.
Monast. c. 7.

Oration. 10.

verbū degenerans à virtute; nec factorē vitij alicuius, aut mundi præferens. Et quantumvis te præmunieris, timendus tibi est lapsus: nam (vt S. Gregorius perpendit) non sine magna causa Propheta Isaias, cum tantus esset S. conqueritur, dicens: *e quia vir pollutus labiis ego sum: reddidit que rationem, quod in medio populi pollutis labris habentis habuit ar.* Est enim difficillimum, quod pollutata secularium hominum labia & lingua uon polluant animam, quam cingunt. Assuescimus enim loqui, sicut illi loquuntur. Et multum (inquit) deorsum ducimur, dum locutione continua secularibus admisceamur. Et qui Religionem ingressus est: *vt se lenaret super se per orationem & familiaritatem cum Deo: si nimium cum hominibus conuersetur, vilescit; & ipsum ponit sub se, rediens minus homo, minus Religiosus, & magis secularis.* Et quemadmodum dixit S. Iohannes Climacus: sicut impossibile est altero oculo cælum, altero terram aspicere: ita non potest quis simul familiariter cum Deo agere, & multum cum cognatis & secularibus versari: nam aduertentibus nobis sensim extinguunt ignem deuotionis & compunctionis; & cor ipsum paulatim arefcit: & tunc etiam paulatim remouetur seps spinarum ab auribus, & ostia ab ore: delectantur enim audiendo & loquendo de profanis rebus cum profanis, incidentes in illam miseriam quam insinuauit Sapiens, cum dixit: *g qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea: & qui communicauerit superbo, induet superbiam.* Conseruet itaque vir Religiosus hanc laum sepem & cautelam in auribus & lingua; quod si de rebus profanis agentes, audierit studeat (vt ait Sanctus Bernardus) talia colloquia dextere impedire; inserens sermones de Deo, & qui sanctitatem redoleant; reliquos vtrò perpetuo silentio sepeliat ita, vt nec cogitationem quidem admittat, (vt ait S. Bonauentura) eos domi alijs Religiosis referendi: nam id esset vices agere secularium, & turbare fugientes huiusmodi sermones.

Sed ulterius progredi debet perfectio Religiosorum, etiam si demus, eos ita sese præparare, vt diximus. Nam quantum in se est, fugere debent nimiam frequentiam in visitandis secularibus, aut in familiaritate cum eis: si auctoritatem suam bonumque nomen sartum tectum seruare velint; & fructum aliquem illis adferre. Vt enim S. Basilius ait; etiam si Religiosus valde sit disciplinæ obseruans: si tamen multum cum secularibus conuersetur, facile eò peruenit, vt minoris ipse fiat: nam familiaritas nimia, vt vulgò dicitur adfert contemptum; eò quod defectum aliquem propriam prodatur, cum nullus in hac vita sit, qui aliquo non labore; & hoc adfert facile minorem de eis opinionem, & multò amplius de ijs, qui liberiùs, magis que seculariter cum eis agunt: aduertunt enim; sub habitu Religioso viuere mundum, talemque Religiosum esse sicut vnum ex ipsis; qui tamen deberet esse (supra ipsos, Ad hæc (vt S. Gregorius Nazianzenus dixit) quod frequenter de

facile cernitur, parui fit, etiamsi, sit pulchrum. Ac propterea reliquia & pie
Sanctorum imagines teguntur, & raro ostenduntur: Ideo que Religiosi, qui
sepe & absque necessitate per plateas, & secularium domos discurrunt, par-
ui sunt: si autem raro & iustis de causis id faciant, maiori sunt venerationi,
Propterea ait Sanctus Gregorius, scriptura sacra insinuat Prophetam Sa-
maelem raro iusse in Civitatem; ut vix spiritualis disceret, raro prodire in
publicum: diu vero esse in occulto, ut quod tardius aspicitur, deuotius vene-
retur. Est que hoc consilium valde conforme ei, quod Spiritus Sanctus sua-
det, dicens: *h subtrahere pedem tuum de domo proximi tui: nec frequenter eam ad-
deas: ne quando satiatus oderit te.* Et i *advocatus a potentiore, ne statim accedas
& cum accesseris, expeditas te, ac discede: ex hoc enim magis, ac libentius te ad-
vocabit.* Nemo tamen existimet, nos propter ea, quæ attulimus, damnare fre-
quentes excursions & visitationes, quando officium id ab aliquo requirit:
ac præcipue cum spiritualis necessitas proximorum id exigit; nam tunc, si
sunt sicut oportet, potius ædificant, ac respectum & venerationem augent,
ob charitatem & misericordiam, quæ in eis elucet.

Qui autem tutior esse cupit in huiusmodi occasionibus, firmiter statuere
debet, seruare fideliter quæcumque sunt in Regulis constituta circa huiusmo-
di cum sæcularibus colloquia & conuersationes. Quale esset non loqui cum
eis domi absque facultate; nec solos cum solis loqui, quando Regula iubet sancti-
moniales habere se ubi alia, quæ colloquio assistat, non exire absque facultate ad
eos visitandos, non scribere eis literas, neque ad se scriptas accipere; nec inge-
rere se negotijs aut votis ipsorum sæcularibus. Sed quod maxime refert est:
huiusmodi facultatem non petere ob propriam voluptatem; aut solatium, vbi
nulla alia adest necessitas, aut causa legitima. Et si enim Prælati concedant
facultatem, debilitati nostræ annuentes: tunc tamen totum tribuitur pro-
priae nostræ voluntati quæ seipsam quæruit, dum eam facultatem peteret.
Qui autem huiusmodi Regulas, etiamsi paruas, negligit aut conculcat: non
sentiet singularem fauorem à Deo in rebus magnis.

DE NIQUE qui cum facultate & causa legitima sæculares visitat, vel allo-
quitur: non diutius cum eis hæere debet, quàm sit necessarium, & expedit ad ne-
gotium quod habet, expediendum: ita ut statim atque fecerit, quod opus erat,
redeat ad suum angulum, & recollectionem. Nam alias eueniet ei (ut S. Antonius
Abbas dixit) quod piscibus diu extra aquam manentibus: & hæc mora, vbi non
adest necessitas, in causa erit, ut boni sui Propositi obliuiscatur, aut in eo in-
repercat. Quibus addit S. Basiliius, postquam alia ad hoc propositum confi-
lia & monita posuisset: quando ex necessitate iueris extra monasterium, &
Deus Dominus noster ita feliciter adfuerit, ut negotium tuum absque tuo detri-
mento perfeceris, statim redeas, imitatus columbam: quæ cum exisset ex arca,

redijt

Lib. 4. in 1.
Reg. c. 9. 12.
e c

h Pro. 23-17
i Eccl. 13. 12.

4.

3.

S. Athan. in
eius vita
refertur 16.
q. i. c. Placuit
Sens. de Abo
dic. verum.

33

33

k Gen. 8. 11.

redijt ad eam k portans ramum oliuæ virentibus folijs in ore suo : quare & tu gratiam & gloriam Deo reddes ob misericordias in te collatas; persuadens interiori tibi, te in cella tua tutiorem esse : nisi ipsemet Deus per tuos Prælatos exire inde iubeat: tunc enim Dei protectio: cellæ officium obit, Nam securitatem non tam angulus dat, quam Diuina protectio: quæ nunquam negatur ijs, qui siue tacent, siue loquantur, siue exeant, siue redeant : non seiplos querunt, sed Dei gloriam, & illi placere.

l Iac. 1. 26.

NON potest tamen negari: quin ad prædicta omnia seruanda summe conferat continuus vsus linguam mortificandi : cuius necessitatem ad eum gerat S. Iacobus Apostolus, vt dixerit: *Si quis putat se Religiosum esse, non refrenans linguam suam, sed seducens cor suum, huius vana est Religio.* Ille autem cor suum seducit, qui laxat linguæ habenas: vt loquatur quicquid cor vult. & hac ratione illud seducit siquidem per laxam & effrenam linguam euacuetur ac perditur totus spiritus Religionis ac deuotionis, quem antea retinebat; nec amplius quid remanet, quam eius quædam species. Contra verò qui

m Cap. 3. 2.

eam continet, ita vt in verbo non offendat hic (ait idem Apostolus) *per seclitatus vir.* Signum enim est, quod omnes habeat virtutes, quæ illam refrænant; ac terminos ei constituunt, vt vel loquatur vel taceat, quando & sicut expediat. Sed quoniam de hac mortificatione fusius egimus in Duce spirituali, complectentes quicquid pertinet ad Religiosos : ibi licebit eis media videto quibus eam consequantur.

CAPVT IX.

PERFECTIO AMORIS, VNIONIS, ET PACIS MUTUÆ inter Religiosos, & excellentia qua quisque alios vt seipsum, & vt Christus eos dilexit amare debet.

a Ioa. 13. 35.

VAMVIS CHRISTIANA ET RELIGIOSA PERFECTIO, vt supra est dictum præcipue consistat in primo ac nobilissimo actu charitatis, ex quo vota ipsa procedunt: debium tamen non est, quin eadem valde splendeat inter homines per secundum actum huius supernæ virtutis, amorem scilicet proximorum. Quem Christus Dominus noster tanquam insigne & manifestum indicium suæ scholæ designauit, cum dixit: *in hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis: si dilectionem habueritis ad inuicem.* Cum igitur Religio per excellentiam quandam scholæ Saluatoris, præcipuum eius insigne etiam erit amor & dilectio quam ad inuicem habent Religiosi. Cuius naturam ait S. Dionysius esse vni-

C 4. de Diu. Nominib.